

Verschenen	De Standaard online
Auteur	Nikolas Vanhecke, Guy Tegenbos
Datum	14 september 2012

Euthanasie bij gebrek aan beter

PSYCHIATRISCH centrum gevangenen laat te lang op zich wachten

BRUSSEL - In Gent wordt volop gebouwd aan een psychiatrisch centrum voor geïnterneerden. Dat zou gepaste zorg bieden voor gevangenen als Frank V.D.B., die om euthanasie vraagt. Maar het is nog lang niet beslist wie die kliniek zal beheren.

‘Ik twijfel of een geïnterneerde euthanasie vraagt omdat hij ondraaglijk lijdt door zijn psychische ziekte of door de situatie waarin hij zich bevindt’, zegt euthanasie-expert Wim Distelmans. Hij is een van de artsen die op vraag van de geïnterneerde Frank V.D.B. advies hebben gegeven over zijn verzoek tot euthanasie. De man zit al twintig jaar opgesloten en verblijft nu in de vleugel voor geïnterneerden in de gevangenis van Turnhout (*DS 13 september*). Zijn advocaat zegt dat het om een ‘weloverwogen keuze’ gaat.

Het is hoogst uitzonderlijk dat een gevangene euthanasie vraagt. In 2010 ging het, voor zover geweten, om drie gevallen. Enkele maanden geleden heeft een veroordeelde die leed aan terminale kanker, euthanasie laten toepassen.

Wie opgesloten zit en ongeneeslijk ziek is, heeft recht op levensbeëindiging. Zoals in de buitenwereld zijn daar wettelijke voorwaarden aan verbonden. De persoon die euthanasie toepast, moet wilsbekwaam zijn. Hij moet lijden aan een ongeneeslijke fysieke of psychische aandoening. Bovendien moet hij door die ziekte ondraaglijk lijden. Als er twijfel bestaat of het lijden wel een gevolg is van de ziekte, is aan de wettelijke voorwaarden niet voldaan.

De beslissing of aan de voorwaarden is voldaan, wordt genomen door de behandelende arts. Die moet zich daarvoor baseren op adviezen van andere artsen, zeker als het om een niet-terminale ziekte gaat. Die adviezen zijn niet bindend. Als de behandelende arts beslist om euthanasie uit te voeren, dan mag hij dat doen.

Behandeling niet ten einde

De aanvraag van Frank V.D.B. doet echter wenkbrauwen fronsen. ‘De manier waarop het gevangeniswezen omgaat met geïnterneerden en gedetineerden met een psychische ziekte is schandelijk’, zegt psychiater Paul Cosyns, die tot voor kort voorzitter was van de Centrale Toezichtsraad voor het Gevangeniswezen. ‘Het is meer dan waarschijnlijk dat de geïnterneerde nog niet elke vorm van behandeling heeft gekregen die bij zijn ziekte past. Bovendien staat in de wet dat elke gevangene

recht heeft op een medische behandeling die even goed is als buiten de gevangenis. Ook als die behandeling zich buiten de muren bevindt.'

Cosyns haalt het voorbeeld aan van De Pompestichting, in het Nederlandse Nijmegen. Daar kunnen ook Belgische veroordeelden met psychiatrische problemen terecht voor een behandeling. Franstalig België heeft een aantal centra met aangepaste zorg, in Vlaanderen bestaat zo'n centrum nog niet. Geïnterneerden komen na hun veroordeling terecht in de psychiatrische vleugels van gewone gevangenissen. Als daar tenminste plaats voor is: meer dan 1.000 geïnterneerden verblijven in een gewone cel.

In oktober vorig jaar is aan de Wondelgemse Meersen in Gent wel begonnen met de bouw van een forensisch psychiatrisch centrum voor 272 high-profile geïnterneerden, zoals Frank V.D.B. Na jarenlange onderhandelingen schieten de werkzaamheden goed op. Tegen maart 2014 kan het in gebruik worden genomen.

Maar de vraag wie dat bijzondere centrum zal moeten beheren, blijft tot op vandaag helemaal open. Justitie is momenteel bezig met het uitkiezen van een adviesbureau dat moet helpen bij het opstellen van het lastenboek. Pas daarna kan het de aanbesteding opstarten, die moet bepalen welke vereniging het centrum zal besturen. Normaal moet dat tegen maart rond zijn.

'Maar de regering had die beslissing al moeten nemen nog voor de plannen van de gebouwen werden getekend', zegt Raf De Rycke van het platform forensisch psychiatrisch centrum Gent. 'De uitbater zal zijn visie op de zorg moeten afstellen op het gebouw in plaats van omgekeerd. Dat is niet de normale gang van zaken. Het is ook nog niet duidelijk waar het budget vandaan zal komen om er een volwaardige zorginstelling van te maken.'

Als er een uitbater wordt gevonden, dreigt die te moeten werken met een onderbemande ploeg. De aanwerving van circa 400 personeelsleden kan lang duren omdat het om knelpuntberoepen gaat, zoals psychiatrisch verpleegkundige. De Rycke: 'Dat centrum moet geïnterneerden voorbereiden op een verhuizing naar bijvoorbeeld een psychiatrisch verzorgingstehuis of beschut wonen. Als dat niet lukt, slijbt het centrum dicht en wordt het een gewone gevangenis.'